

Da bi Duh pomagal prepoznavati dar različnih karizem znotraj krščanskih skupnosti in odkrivati bogastvo različnih obrednih izročil v katoliški Cerkvi.

Jezus v svojem času

12. poglavje: Zmaga nad smrtjo

Kristusova navzočnost

»Medtem ko sta se pogovarjala in se vpraševala, se je sam Jezus približal in šel z njima, njune oči pa so bile zadržane, da ga nista spoznala. Rekel jima je: 'Kakšni so pogovori, ki jih imata med seboj po poti, da sta žalostna?' Eden, ki mu je bilo ime Kleopa, mu je odgovoril: 'Ali si ti edini tujec v Jeruzalemu in nisi izvedel, kaj se je ondi zgodilo te dni?' In rekel jima je: 'Kaj?' 'Kar se je zgodilo z Jezusom Nazarečanom, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in v besedi pred Bogom in vsem ljudstvom: kako so ga izdali naši veliki duhovniki in poglavarji v smrtno obsodbo in ga križali. Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo rešil Izraela. Vrhu vsega tega je danes že tretji dan, odkar se je to zgodilo. Pa tudi nekatere žene izmed naših so nas ustrašile; šle so namreč zarana h grobu in, ko niso našle njegovega telesa, so prišle in pripovedovale, da so videle tudi prikazen angelov, kateri pravijo, da živi. In šli so nekateri izmed naših h grobu in so našli tako, kakor so rekle žene, njega samega pa niso videli.'

On jima je rekel: 'O nespametna in po srcu kesna za verovanje vsega tega, kar so povedali preroki! Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to pretrpel in šel v svojo slavo?' In začel je z Mojzesom in vsemi preroki ter jima je razlagal, kar je bilo o njem v vseh pismih.

Približali so se trgu, kamor so šli, in on se je delal, da gre dalje. In silila sta ga, govoreč: 'Ostani z nama, zakaj proti večeru gre in dan se je že nagnil.' Vstopil je, da bi ostal z njima. Ko je pa sedel z njima k mizi, je vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil in jima dal. In odprle so se jima oči in sta ga spoznala: on pa je zginil izpred njiju. In rekla sta drug drugemu: 'Ali ni bilo najino srce goreče v nama, ko nama je po poti govoril in razlagal pisma?' In vstala sta še tisto uro in se vrnila v Jeruzalem; našla sta zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi. In pripovedovala sta, kaj se je zgodilo na poti in kako sta ga spoznala pri lomljenju kruha.«*

*Ali je šlo za običajen obed ali pa je bilo "lomljenje kruha" ponovitev evharističnega obreda zadnje večerje? Izročilo si v tem ni enotno in se niti v devetnajstih stoletjih ni zaključilo. Sv. Avgustin meni, »da se nihče ne sme obotavljati, da ne bi gledal v lomljenju kruha, kjer sta učenca spoznala Zveličarja, zakramenta, po katerem smo deležni njegovega spoznanja«. Ta razlaga je bila zelo v časti do 16. stoletja, danes jo mnogo učenih razlagalcev opušča ali jo le s pridržkom navaja.

S to sliko ganljive preprostosti bi se hoteli posloviti od Jezusa. Odlično ga podaja Rembrandtova mala slika v Louvru. Soba je v temi, iz Kristusa pa se zdi, da izžareva luč. Na mizi je sredi prta samo kruh, ki bo dobil sakralni pomen. Jezus moli; učencema se bo zdaj zdaj odprlo spoznanje: eden od njiju se je zgrozil, drugi adorira. Še malo in skrivnostni obiskovalec bo izginil, čeprav vse govori, da tudi potem ne bosta nič manj čutila njegovo nevidno navzočnost, da bo ostala v srcu njegovih zvestih toplina, ki ju je prevzemala, ko ju je poučeval.

Resnično, ali ni toplina v srcu znamenje Kristusove navzočnosti? Ona bo nagnila mučence, da bodo žrtvovali svoje telesno življenje za drugo, trajno. Ta toplina bo prav tako hranila tudi junaško vnemo velikih mistikov in njihovo tiho življenjsko dramo. Njo nosi v sebi naj preprostejši vernik, ko njegova duša, potem ko je prejela kruh življenja, čuti, da je močnejša, plemenitejša, bolj goreča. Jezusovi verniki bodo v teku stoletij z različnimi besedami izražali njegovo navzočnost: »Nevidni vihar ljubezni,« bo govoril Jean de Fécamp, »brezno, katerega globine ne morem izmeriti,« bo vzklikala sv. Terezija iz Lisieuxa. Vsi pa so prepričani o

resničnosti te navzočnosti. »Ne več jaz, ampak Kristus živi v meni!« bo vzklikal sv. Pavel. Dva tisoč let že govori ogromno število mož in žena o tej navzočnosti kot o najbolj zanesljivi resničnosti. Jezus, ki je šel v nebesa, je še vedno tisto bitje iz mesa in krvi, ki so ga ljubili ljudje njegovega časa in ga še vedno z enako ljubeznijo ljubijo drugi ljudje. Ne moremo dvomiti o pričevanjih sv. Terezije Avilske, sv. Getrude in bl. Marije od Učlovečenja, prav tako kakor ne o pričevanjih sv. Bernarda in sv. Frančiška Asiškega. Kadar pravi sv. Bernard o Kristusu: »On je veliko bolj z menoj ko jaz sam« in Paul Claudel: »Nekdo, ki je v meni bolj jaz ko jaz«, govorita o tej veliki resničnosti. Morda nam kdo poreče: »Vi zapuščate dejstva in se izgubljate v metafiziko. Odgovorili bomo: »Če popolnoma uravnovešeni moške in žene, 'z odličnim zdravim razumom,' kakor pravi Bergson, trdijo da je Jezus zanje živo bitje, je tudi to dejstvo.« Nemški zgodovinar Wellhausen je zapisal: »Jezusova življenjska pot zbuja vtis, da se ni končala, ampak da je bila prekinjena, ko se je komaj začela.« Na človeški ravni, morda; toda ta "kariera" spada k tistim, ki je ne moreta prekiniti ne poraz ne smrt, ampak se nadaljuje v dušah njegovih vernikov.

Preden je Jezus izginil izpred oči svojih, jim je rekel besede, s katerimi končuje sv. Matej svoj evangelij: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« V nekako tridesetih mesecih svojega poslanstva na svetu je potrpežljivo oblikoval moške, ki ga bodo preživeli. Izbral jih je, jih izučil in organiziral; dal jim je najboljše, kar je imel. Zdaj je bila njihova naloga pričevati o luči, ki so jo prejeli. In v tej nalogi niso odpovedali.

Odslej se zgodovina živega Boga nadaljuje v zgodovini "skrivnostnega telesa", katerega Kristus prepaja s svojo navzočnostjo; in to je tista velika stvarnost, ki je zapisana v srce stoletij: Cerkev Jezusa Kristusa.

KONEC

Teološka razmišljanja

II. del

Pobožnosti

3 - Marijina s trnjem posuta življenja pot

C - Pastoralni napotki

IV. Besedilo pobožnosti

Dogodki

Štirinajsti dogodek

Kakor je angel oznanil Mariji, da bo spočela od Svetega Duha in jo nagovoril: »Veseli se, milosti polna, Gospod je s teboj« (Lk 1, 8), (tako sveti papež Janez Pavel II., *Angelus* 14. dec. 2003; prav tako papež Benedikt XVI., ki je s slovenskimi romarji molil "Razveseli se". Naši liturgisti so pa že 10 let gluhi za ta povabila), tako se ji je, po trditvi nekega neznanega teologa 13. stoletja, tudi na veliki petek zvečer prikazal in ji naznanil veselo novico o vstajenju njenega Sina, ki je istočasno sprejemal dobrega razbojnika v raj (Lk 23, 43): »Raduj se, Kraljica nebeška, zakaj On, ki si ga bila vredna nositi, je vstal, kakor je rekel«. In kakor verniki ob navadnih dnevih trikrat na dan molijo Angelovo češčenje v spomin na oznanilo o spočetju Božjega Sina, tako se v velikonočnem času trikrat na dan spominjajo angelovega naznanila Mariji o njegovem vstajenju. *Vstali* Jezus je pa prvi dan po judovski Pashi zgodaj zjutraj svoja prikazovanja osebno pričel z vljudnim obiskom svoje ljubljene Matere, kakor se tega od 15. stoletja dalje spominjajo razne frančiškanske skupnosti v 6. skrivnosti serafinskega rožnega venca. Tako je samo potrdil Marijino živo in neomajno vero v svoje vstajenje, kakršne ni imel niti učenec, ki ga je Jezus še posebno rad imel, ki ni veroval ženam, ki so trdile, da je Kristus vstal od mrtvih, vse dokler ni natanko pregledal praznega Jezusovega groba (prim. Lk 24,11; Jn 20,8). Zato o Mariji še posebno

velja, kar je Jezus zatrdil Tomažu (Jn 20,29): »Ker si me videl, veruješ. Blagor tistim, ki niso videli, a so verovali«.

Naša vera v vstalega Kristusa temelji na pričevanju drugih, pri kateri nam Marija lahko odlično pomaga. Ponavljajmo torej z verniki: »Veseli in raduj se, Devica Marija, ker je Gospod res vstal!«

Molimo. Vsemogočni Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina Jezusa Kristusa razveselil človeštvo, naj po priprošnji njegove deviške matere Marije dosežemo veselje večnega življenja po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Petnajsti dogodek

Marija s prvo cerkveno skupnostjo, v kateri so tudi spreobrnjeni Jezusovi sorodniki, moli za prihod Svetega Duha

Iz knjige Apostolskih del 1,12-14: »Tedaj so se z gore, ki se imenuje Oljska ... (apostoli) vrnili v Jeruzalem. Ko so prišli v mesto, so stopili v gornje prostore hiše, kjer so se zadrževali... vsi so enodušno vztrajali v molitvi z ženami in z Jezusovo materjo Marijo in njegovimi brati«. Evangelist Luka v svoji knjigi "Apostolska dela" našteva člane prvotne Cerkve, ki se je zbirala v dvorani zadnje večerje; to so bili apostoli, izbrani učenci (med katerimi je bil tudi mladenič, ki ga je umirajoči Jezus izročil v varstvo svoji materi, glej Jn 20, 2), žene, ki so skrbele za Jezusa in apostole med oznanjevanjem evangelija, Devica Marija, in njegovi sorodniki Nazarečani, o katerih evangelist Janez 7,5 izrecno pravi da prej »niso verovali vanj«, sedaj so pa prisotni v Jeruzalemu, kjer je potem Jakob postal prvi škof. Molili so za prihod Svetega Duha, da bi On čim prej napravil tako Jude kakor vse druge ljudi vseh narodnosti za Božje sinove in za dediče poveličanja. Na dan prihoda Svetega Duha (binkošti) se je tej prvotni Cerkvi pridružilo kar »tri tisoč ljudi«, »pobožnih mož iz vseh narodov pod nebom« (Apostolska dela 2,41.5).

Marija je pri Oznanjenju v moči Svetega Duha spočela Jezusa. Isti Sveti Duh jo bo sedaj drugič obsenčil, da mu znova podari življenje, tokrat v dušah ljudi, da ga v njih izoblikuje, hrani in daruje na duhovni način. Jezus namreč skrivnostno živi v duši vsakega posameznika in vseh vernikov. Kot vzor za ves zgodovinski potek Cerkve Marija v dvorani Zadnje večerje vključuje prošnje apostolov in prvih vernikov v svojo molitev in jo prinaša Jezusu. Zato brez dvoma tudi po svojem Vnebovzetju prinaša prošnje in potrebe svojih otrok k svojemu poveličanemu Sinu, ki neprenehoma izliva na zemljo svojega Duha in polnost njegovih milosti.

Marija, izprosi nam od svojega Sina nove binškoži za svet. Izprosi nam Božjega Duha, da prenovi obličje naše zemlje, ki je tako zelo prepojena s krvjo in solzami. Pokličí ga na svoje duhovnike in redovnike, da bodo v novem binškoštnem žaru ljubezni zopet postali luč in kvas zemlje. Obudi v svoji Cerkvi svete, z Božjim Duhom napolnjene apostole, ki nam bodo nakazali nova pota, kako za Kristusa zopet pridobiti razkristjanjene množice.

Zaključna molitev

Marija, ti me vedno spremljaš. Nisi mi samo odpustila, da sem tudi jaz s svojimi grehi križal tvojega ljubljeneega Sina, ampak me bolj ljubiš kot je kdaj katera koli mati ljubila svojega otroka. Nenehno bdiš nad mano, me varuješ in zame posreduješ. Tebi se izročam, k Tebi se obračam s svojimi prošnjami. Naj se od tebe učim popolne vdanosti v Očetovo voljo, ponižnosti in ljubezni, trajne čuječnosti v molitvi in popolnega darovanja ter iskrenega odpuščanja vsem mojim bližnjim. Amen.

Molimo, da bi bile prizadete osebe v središču pozornosti družbe in bi ustanove pospeševale programe vključevanja, ki bodo ovrednotili njihovo dejavno sodelovanje.

Jezus v svojem času

12. poglavje: Zmaga nad smrtjo

Kristusova navzočnost

Jezus se je vrnil nazaj k Očetu in človeške oči ga ne bodo več videle. A četudi njega ni bilo več, je pa ostalo njegovo poslanstvo, ki so ga po naročilu, ki jim ga je dal, širili njegovi učenci. V nekaj rodovih je setev njegove besede, podobna zrnu iz evangelija, zajela vse dežele cesarstva in dala čudovito žetev. Nauk premaganega bo v manj ko v treh stoletjih premagal svet: nova skrivnost, ki jo občuduje zgodovina in ki na svoj način priča.

Ali pa nam je zapustil, ko je odšel v nebesa, samo svoje oznanilo? Za človekom, ki ga ni več, je ostal samo spomin, nekaj zapisanih in ponovljenih besed in največji duhovi, ki nam jih kliče v spomin njihovo delo in njihov nauk, se zdi, da so samo še okamenela podoba. Za živim Bogom pa ostaja več ko samo njegov nauk, ostaja njegova navzočnost. Krščanstvo kot vera je vse kaj drugega kakor samo privrženost določeni filozofski misli. Biti del Jezusa zahteva poistovetenje vsega našega bitja z njegovim vzorom in to, čemur pravimo kristjani milost, ni nič manj ko življenje učlovečenega Boga v vsakem od nas.

V evangelijskem poročilu o "drugem" Kristusovem življenju naletimo na prav preprost dogodek, ki pa je poln skrivnostnega duhovnega bogastva. Gre za dogodek, ko se je Jezus prikazal dvema učencema na poti v Emavs, kakor pripoveduje sv. Luka (24,13.35) in potrjuje sv. Marko (16,12). Gre za dvoje neznanih mož, mož kakor vsi drugi. Gre za prva člana mlade Cerkve, ki ju - razen dvanajsterih apostolov in svetih žena - spoznamo v besedilu nove zaveze ter se zdi, da sta bila samo zato izbrana, da bosta deležna posebnega razodetja, ker sta bila podobna vsem drugim ter tako napovedujeta in sta predpoda skromnih udov krščanske črede. Od vsega srca sta ljubila Jezusa. Nista še popolnoma razumevala njegovega oznanila, ki sta ga še vedno razumevala v hudo zemeljskem pomenu. Enemu od njiju je bilo ime Kleofa, to je vse, kar vemo o njima.

Bila sta žalostna ob spominu na žaloigro, ki sta ji prisostvovala. Ali sta bila iz vasi

Emavs, kamor sta šla? Ali sta se vračala, da se zopet oprimeta svojega vsakdanjega dela, enoličnega dela večine ljudi, ker je bilo konec velikega doživetja, ki ju je za nekaj časa iztrgalo njunim vsakdanjim opravilom in ju dvignilo iznad njiju? Še danes se prepirajo, kje je bil evangelijski Emavs, ki ga nekateri postavljajo v Kubeibeh, oddaljen "šestdeset stadijev" (dvanajst kilometrov) od Jeruzalema, kakor pravi sv. Luka, medtem ko ga drugi, ki se drže starejšega izročila, istovetijo z današnjim Amuasom, nekdanjim Nikopolisom, ki je sto šestdeset stadijev (nekako trideset kilometrov) od Jeruzalema, pri čemer pa si težje predstavljamo pot tja in nazaj v enem dnevu. Emavs, o katerem govori izročilo, je prijazna vasica na pobočju griča, s katerega je videti tja do jafskih polj, vasica, podobna vsem drugim: ciprese in sikomore, bele, kockam podobne hišice, neenakomeren potoček na dnu sive soteske. Trapisti iz francoskega samostana v El-Athrunu, ki so se naselili nekaj korakov dalje, pa se zdi, da se na kraju, kjer se je morda razodel Jezus, niso hoteli posvetiti samo krščanski kontemplaciji: s svojim delom so iz napol puščave ustvarili čudovit predel vinogradov, pomarančnih in oljčnih nasadov, po rusih gričih pa kot plašč raztegnili valove zlatega ječmena, pravo sliko božjega blagoslova, živ dokaz milosti, ki je oblila ta kraj.*

*Najnovejša izkopavanja v veliki meri potrjujejo tradicionalno istovetenje tega kraja z nekdanjim Emavsom. Emavs bi torej ne bil daleč od Lide na Šefelski ravnini, "kraj, kjer se začno dvigati gore", kakor pravi sv. Hieronim, po besedah evangelija preprosta vas, tista, kjer je Juda Makabejec uničil grško vojsko (1Mkb 3,4), skromni zaselek, ki se razen s to znamenitostjo more ponašati samo še s svojimi "svežimi studenci", o katerih govori talmudsko izročilo. L. 4 po Kr., v času Athrongesovih nemirov, so njegovi prebivalci napadli oddelek rimske vojske; posledica je bila strašna kazen, uničenje vasi. V času našega evangelijskega prizora je bila torej že znova pozidana. Kar zadeva težavo z oddaljenostjo, si je težko ustvariti pravo mnenje: med najstarejšimi rokopisi imajo nekateri 60, drugi pa 160 stadijev; pri dveh je na robu opazka: »Trebaja brati sto šestdeset, kakor je v zanesljivih besedilih in pri Origenu, ki to potrjuje.« Negotovost besedil dokazuje, da je bila že zgodaj resna težava v tem, kako bi prišla učenca iz vasi, ki je 29 km od Jeruzalema, še isti dan nazaj. Najstarejši zemljepisni zapiski, kakor Tabula Peutingeriana, Ptolomejev Zemljepis in Potovanje romarja iz Bordeauxa potrjujejo številko 160. Verjeti moramo torej, da sta se

učenca v svojem navdušenju takoj vrnila in tako v enem dnevu prehodila 60 km ali pa, da sta nazaj jezdila. Naj omenimo še zadnjo zanimivost: Emavs je znan po Juliju Afrikancu, ki je zahteval od čudaškega mistika, napol norega cesarja Heliogabala za izgradnjo potrebnega denar novega mesta Nikopolisa. O teh vprašanjih je treba vsekakor seči po znamenitem delu P. Vincenta in P. Abela, Emmaüs, Paris, 1932, ali pa po malem delu P. Duvugnaua, Emmaüs, Paris 1937.

Teološka razmišljanja

II. del

Pobožnosti

3 - Marijina s trnjem posuta življenja pot

C - Pastoralni napotki

IV. Besedilo pobožnosti

Dogodki

Dvanajsti dogodek

Iz evangelija po Janezu 19,26-27: »Ko je Jezus videl svojo mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, je rekel materi: Žena, glej tvoj sin. Potem je rekel učencu: 'Glej, tvoja mati!' In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi«. Ta učenec ni bil starejši Janez, Zebedejev sin, ki so ga klicali Strela (Mr 3,17), ker je od Jezusa zahteval, da s strelo udari nekatere trdosrčne Samarijane (glej Lk 9,54), saj je njegova mati še živela (glej Mt 20,20), ampak nek mlad učenec, ki mu je tudi

bilo ime Janez, ki ga je Jezus imel zelo rad. Ta mladenič ostaja brez imena v evangeliju, zato je lažje v njem videti predstavnika vseh posvojenih Božjih sinov in Kristusovih sodedičev. Kristus ga predaja svoji materi kot "ženi", da ona v njem dopolni pravo razumevanje odreševanja. Obenem mu Jezus izroča tudi osebno preskrbo svoje matere in začetke njenega češčenja.

Marija je od Jezusa prejela v duhovno oskrbo njegovega ljubljene učenca, najprej zato, da bi ga pripravila na prihod Svetega Duha, saj po sv. Pavlu (v Rim 8,14) »vsi, ki se dajo voditi Božjemu Duhu, so Božji sinovi«; potem zato, da bi po Pavlovih besedah Gal 4,7 kot sin postal »tudi dedič po Bogu«, ne več dedič v starozaveznem pomenu lastnika neke posesti, ampak dedič Božjega vladarstva (1Kor 6,10-11), »dedič odrešenja« (Heb 1,14), »večnega življenja« (Tit 3,7), poveličanja s Kristusom (Rim 8,17). Ta novozavezna dediščina tudi ni vezana na kakšno narodnost: »Ni ne Juda ne Grka ... kajti vsi ste eden v Kristusu Jezusu« (Gal 3, 8). Če je torej Jezus svoji materi izročil tega dragega učenca, da ga pripravi na prihod Svetega Duha in s tem na globlje razumevanje njegovega posinovljenja in Kristusove dediščine, bo brez dvoma tudi nam pomagala, če se ji kot posinovljeni Božji otroci povsem izročimo v duhovno oskrbo.

Marija, tvoja navzočnost je potrebna v vsaki družini. Naj bo naša družina prostor, kjer se boš počutila kakor doma, toplo sprejeta in ljubljena, in nas varno pripeljala k poveličanju in večnem življenju s tvojim Sinom.

Trinajsti dogodek

Marija prisostvuje snemanju Jezusa s križa in pokopu

Iz evangelija po Janezu 19,38-42: »Potem je Jožef iz Arimateje, Jezusov učenec ... prišel in odnesel njegovo telo. Prišel pa je tudi Nikodem ... in prinesel okrog sto funtov zmesi mire in aloje. Vzela sta torej Jezusovo telo in ga z dišavami vred povila s povoji, kakor imajo Judje navado pokopavati... Ker je bil grob blizu, sta zaradi judovskega dneva pripravljanja Jezusa položila tja«. V glavnem še vedno ostaja že omenjena razlika med tistimi, ki so stali "poleg" križa, in onimi, ki so križanju Jezusa prisostvovali od daleč, kakor npr. žene, ki so spremljale Jezusa in apostole pri oznanjevanju evangelija. Pri Jezusovem snemanju s križa in pokopu, za kar sta poskrbela dva njegova tajna učenca, oba člana državnega zbora, sta ostala "poleg" Devica Marija in neimenovani učenec, ki ga je Jezus zelo rad imel in ga izročil kot sina svoji materi. Malo bolj vstran sta se nahajali Marija

Magdalena in Maria Klopajeva, da bi videle, kam so Jezusovo truplo pokopali (Mr 15,47). Vsi drugi, ki so pri križanju stali bolj od daleč, so pred pokopom odšli domov in zato so nekatere žene, ki niso vedele, da sta Jezusovo truplo v sami votlini že povila z dišavami Jožef in Nikodem, prinesle v nedeljo zjutraj dišave za njegov pokop (Mr 16,1).

Marija si je gotovo želela, da sprejme v svoje naročje Jezusovo truplo, ki sta ga Jožef iz Arimateje in Nikodem snela s križa, toda zaradi mnogih ran tega ni mogla storiti. Ko ga je potem Nikodem balzamiral in zavil v povoje, ji ni ostalo drugega kot da pred njim izjoka svojo bolečino. Ko nas sedaj zadenejo telesne ali duševne bolečine, je prav, da se k njej zatekamo in izjokamo pred njo svoje trpljenje. Nihče ne bo vstal izpred nje, ne da bi bil potolažen in ne da bi čutil v sebi nove moči za križ, ki mu ga je naložil Gospod.

Mati žalostna, neizrekljiva je tvoja bridkost, ko gledaš razmesarjeno telo svojega Sina. Se bolj pa teži tvojo dušo ubijajoči molk nebeškega Očeta. Daj, da bomo začeli razumevati pomembnost greha, Boga in Jezusa Kristusa in s tem tudi vso tvojo bolečino.

Molimo za papeža, da bi pri opravljanju svojega poslanstva s pomočjo Svetega Duha, še naprej spremljal v veri čredo, ki mu je zaupana.

Jezus v svojem času

12. poglavje: Zmaga nad smrtjo

Verska resnica o vstajenju

Tako je pomen, ki ga kristjani pripisujejo verski resnici o vstajenju mnogo več od zgodovinske zanimivosti. Jezusovo »drugo življenje« je nekaj drugega kakor presenetljiv dogodek, ki dodaja dodatno poglavje Jezusovemu življenjepisu. Krščanstvo bi bilo samo nravstveni nauk, kakor to hočejo liberalni« protestantje, če vstajenje ne bi preseglo te nravnosti in vse dvignilo v metafizične višine. Kdor namreč veruje v to versko resnico, se mu vsa drama življenja, vsa skrivnost človeškega bivanja kaže v novi luči. In naj nihče ne reče, da gre za bogoslovsko razlago, ki je prišla iz bistrournih možganov sv. Pavla! Čeprav je namreč apostol narodov v svojem prvem pismu Korinčanom najgloblje razložil ta nauk, pa je že dovolj, da preberemo Petrov govor v Apostolskih delih, in ugotovili bomo, kako je ves prvi krščanski rod enako vrednotil to dejstvo. Ko na Judovo mesto izberejo Matija, bo ta apostol »priča vstajenja«. Za njim so vsi cerkveni očetje, sveti Klemen Rimski, sveti Ignacij Antiohijski, sv. Polikarp iz Smirne, sv. Justin, Origen in sv. Avguštin, drug za drugim poudarjali to dejstvo in poudarjali osnovno važnost verovanja v Jezusovo vstajenje.

Vstajenje je najvišja od krščanskih obljub. Od mrtvih vstali Jezus je »prvina njih, ki so zaspali« (1 Kor 15,20). Prav tako, kakor je on ubežal grobu, more za njim tudi vsak človek upati, da mu bo ubežal. »Glejte,« vzklika sv. Pavel, »skrivnost vam povem: vsi ne bomo zaspali, vsi pa bomo spremenjeni, hipoma, kakor bi trenil z očesom, ob glasu poslednje trobente. Zdonela bo namreč in mrtvi bodo vstali nepropadljivi in mi bomo spremenjeni.« (1 Kor 15,51-52).

To veličastno upanje je, kakor toliko dejstev krščanske vere, klilo, rastlo in zorelo v globini zavesti izraelskega naroda. Že veliki preroki so govorili, da bo smrt za vedno premagana (Iz 26,19). »Tvoji mrtvi bodo oživel, moja trupla bodo vstala. Zbudite se in vriskajte, ki počivate v prahu!« (Iz 26,19). »Mnogi izmed teh, ki spijo v prahu zemlje, se bodo prebudili; nekateri za večno življenje, drugi pa za sramoto in večno gnusobo.« (Dan 12,2). In kateri vernik nima v ušesih veselega vzklika

Jobovega, njegove nepozabne besede: »Še potem, ko bo ta moja koža raztrgana, bom iz svojega mesa gledal Boga.« (Job 19,26).

Temu upanju je dalo Kristusovo vstajenje krono gotovosti. V času njegovega življenja, ko je Jezus omenjal svojo žaloigro pod podobo porušenega templja, ki ga bo zgradil v treh dneh, njegovi zvesti tega niso razumeli. Nič bolj kakor podobo "templja" niso razumeli tudi "Jonovega" znamenja. Ko pa jih je vstajenje prisililo, da so odprli oči, so razumeli, so vedeli in so tudi govorili, da jih ta dogodek zadeva osebno in zadeva prav tako vse ljudi. Kar je bilo v stari zavezi samo še slutnja ter bolj ali manj sporno prepričanje, je postalo bistvo nauka nove zaveze. V tej verski resnici, kakor tudi v vseh drugih, je dosežena najvišja stopnja razodetja.

Vera v vstajenje pa daje smrti zapisanemu človeku več kakor najvišje upanje. V njej je spremenjeno vse pojmovanje življenja. Antično modroslovje je učilo, da je telo *zlo, ječa, veriga*, da je celo *grob*. »Duša,« je zapisal Platon v Faidonu, »bo pripadala sebi šele, ko bo ločena od telesa.. . Živeli bomo, ko bomo rešeni in očiščeni blaznosti telesa.« Nasprotno pa krščanstvo, ki pridržuje telo večnemu zmagoslavju duše, potrjuje celotnega človeka, sestavljenega iz duše in iz telesa, ki sta povezana v medsebojno odgovornost. Preziranje telesa ni več mogoče, ker je to telo poklicano k deležnosti pri slavi celotnega bitja. »Če mrtvi ne morejo biti obujeni, jejmo in pijmo, saj bomo jutri umrli. (15,32), ker pa bodo vstali, spoštujmo v sebi in v drugih to poveličanju namenjeno telo. Jezusovo vstajenje je prvina vstajenja vsakega od nas, potrditev človeškega dostojanstva; niti zdaleč ni to legenda ali književni simbol, marveč je pričevanje za najbolj zdravi realizem, na katerem končno sloni krščanska nravnost in sociologija.

»Smrt, kje je tvoja zmaga? Smrt, kje je tvoje želo?« Veseli vzklik, tolažilne besede sv. Pavla, ki odmevajo v vsem krščanskem izročilu. Vendar pa dodaja: »Želo smrti je greh ...« (1 Kor 15,55.56). V teh nekaj besedah pa je povedano vse o človekovi usodi: ko je Jezus premagal smrt, je premagal tudi sile zla. Smrt je z grehom prišla v zgodovino. Jezus pa dokazuje, da more tudi največja beda, tudi največja zavrženost našega bivanja biti po božji obljubi premagana. Očetovo kraljestvo, kjer bo v slavi vladal, je istovetno s tistim, ki "je v nas" in ki klije najprej kakor gorčično zrno, potem pa postane drevo s tisočnimi listi v dušah svetnikov. Biti deležen Jezusovega vstajenja, se pravi biti deležen velikega nauka, ki ga je dajal s svojim življenjem. Tako sta si zlo in smrt popolnoma podobna; kar v nas popusti grehu, teži k smrti, vsak napor za dobro pa je korak večnosti naproti. Vstajenje ni samo zgodovinsko dejstvo, nekaj, kar se je nekoč nekje zgodilo. Vstajenje je

razlaga same človekove drame: v sebi ohranjamo živo samo to, kar zasluži, da biva, da večno biva.

Že mnogo stoletij prej je v deželi, kjer je Jezus živel, trpel in premagal smrt, majhen narod polagoma odkril tisto veliko idejo, da Bog ni samo moč, volja in skrivnost vseh stvari, ampak da je predvsem dobrina, da je najvišja popolnost. Potem je ta narod polagoma poglobil svoja načela, in razmislil svoje zahteve ter končno vse točke svoje npravne postave podvrgel določitvam Najvišjega ter edini med vsemi drugimi oznanil, da ni npravstvenega zakona, ki ne bi izviral iz Boga. Treba pa se je bilo povzpeti še više, tako visoko, kakor ni doslej še nobeno verstvo tvegalo te sinteze - združiti npravnost in metafiziko v eno samo celoto in nuditi človeku možnost, da uresniči svoj stari sen, da bi bil "kakor bogovi".

Tisti čas, ko je Jezus izginil iz srede svojih učencev, je bilo veselje, ki jim ga je zapustil, polno te gotovosti. Tedaj se je izpolnilo tudi to, kar je Izrael samo slutil: bit in dobro sta istovetna, ne samo za Boga, ampak tudi za človeka, in samo eno sredstvo je, da postanemo deležni božjega in večnega - to, da že v tem zemeljskem življenju uresničimo nauke, ki nam jih je dal Jezus v besedi in v dejanju, da uresničimo težke zapovedi ljubezni.

Teološka razmišljanja

II. del

Pobožnosti

3 - Marijina s trnjem posuta življenja pot

C - Pastoralni napotki

IV. Besedilo pobožnosti

Dogodki

Deseti dogodek

Marija trpi, ko njeni sonarodnjaki zahtevajo usmrtitev njenega Sina

Iz evangelija po Janezu 19,5-7: »Jezus je torej prišel ven. Imel je trnovo krono in škrlaten plašč. Pilat jim je rekel: 'Glejte, človek!' Ko so ga videli, so zavpili: 'Križaj ga, križaj ga!' Pilat jim je rekel: 'Vzemite ga vi in ga križajte, kajti jaz ne najdem krivde na njem. Judje so mu odgovorili: 'Mi imamo Postavo, in po Postavi mora umreti, ker se je delal Božjega Sina'« (Jn 19,5-7). – Z besedami "Glejte, človek" je Pilat verjetno želel ganiti Jude in jih prepričati, da bičani in s trnjem kronani Jezus gotovo ne bi mogel nikoli izvrševati kraljeve oblasti in da je zato nesmiselna njihova zahteva, da se kaznuje s smrtjo. Judje pa so znova poudarili, da ne zahtevajo Jezusove smrti iz političnih, ampak iz čisto verskih razlogov, "ker se je delal Božjega Sina", kar je po njihovem prepričanju bilo pravo bogokletje, za katero je Mojzes (3 Mz 24,16) določil smrtno kazen. Jezus je Judom že davno prej dokazal, da Postava imenuje tudi sodnike, in vso judovsko skupnost Božje sinove (glej Jn 10,34), in ga zato ne smejo dolžiti bogokletja, toda oni so ga že takrat hoteli kamnati.

Marijo je neizmerno bolela nespametnost sonarodnjakov, ki so se ob hujskanju hinavskih verskih vodij obrnile zoper Jezusa. Bolelo jo je tudi nerazumevanje učencev, ki so se razpršili, ker so v Jezusu videli bolj posvetnega kot duhovnega Vladarja. Ona pa je nasprotno kljub žalostnem videzu ostala prepričana, da se bo drama razpletla z zmago njenega Sina, učlovečenega Boga. Trpela je in upala. Verovala je v imenu tistih, ki so bili in še bodo v skušnjavi, da bi vero odvrgli in poteptali. Upala je tudi za tiste, ki so se in se še bodo pogrezali v obup in črnoglednost. Verovala in upala je tudi zanje, ki bodo v prihodnosti sprejeli križ z močjo vere in upanja.

Marija, v preizkušnjah poživljaj našo vero in v bolečinah utrjuj naše upanje. Trpimo naj za vse zaslepljene in zavedene, pripravljeni sprejeti križ brez pritoževanja za boljše človeštvo.

Enajsti dogodek

Marija pod križem podoživlja trpljenje svojega Sina

Iz evangelija po Janezu 19,25: »Poleg Jezusovega križa pa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klopájeva, in Marija Magdalena«. – Samo Janez omenja Devico Marijo poleg križa, med tem ko drugi evangelisti naštevajo imena žena, ki so Jezusu in Apostolom stregle med oznanjevanjem evangelija, ki so pa po Marku 15,40-41 in Mateju 27,55-56 stale in gledale bolj od daleč. Luka 23,49.55 pa govori celo o nekih njegovih znancih, o njegovih "bližnjih" (tako v Psalmu 38,12, na katerega se opira Luka), ki tudi stojijo bolj od daleč. Morda gre tu za nekaj njegovih sorodnikov iz Nazareta (glej Apostolska dela 1,14).

Sv. Bernard nas takole opozarja: »Ne čudite se, bratje, če pravimo, da je Marija bila mučenica v duši. Čudi naj se, kdor se ne spominja, da je slišal, kako je Pavel med najhujšimi pregrehami poganov omenjal brezsrčnost (Rim 1,31). Daleč je bila ta od Marijinega srca, daleč naj bo od njenih služabnikov. – Toda morebiti poreče kdo: »Mar ni že vnaprej vedela, da bo umrl?« Brez dvoma. »Mar ni upala, da bo brž vstal?« Zagotovo. Je kljub temu Križanega objokovala? Pa še kako silno. Sicer pa, kdo si pač ti, brat, ali odkod imaš to modrost, da se temu bolj čудиš, da je Marija več trpela s sočutjem, kakor njen Sin s trpljenjem? On je po telesu mogel umreti, ona pa v srcu ni mogla z njim umreti. Jezusova smrt je delo ljubezni, ki je večje od nje nihče ni imel; pa je tudi Marijino sočutje delo ljubezni, kakršni za njo nobena druga ni bila enaka.«

Marija, v duši si trpela pri odrešenjskem trpljenju Tvojega Sina. Naredi tudi nas za zveste sodelavce našega Odrešenika.

Molimo za Cerkev, da bi sprejela poslušanje in dialog kot način

**življenja in se pustila voditi
Svetemu Duhu v svoje obrobje.**